

Kohtuasi C-10/22

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

5. jaanuar 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunale ordinario di Roma (Rooma kohus, Itaalia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

5. jaanuar 2022

Hageja:

Liberi editori e autori (LEA)

Kostja:

Jamendo SA

ITAALIA VABARIIK

TRIBUNALE ORDINARIO DI ROMA (ROOMA KOHUS)

**SEZIONE XVII SPECIALIZZATA IN MATERIA DI IMPRESA
(ÜHINGUÕIGUSELE SPETSIALISEERUNUD XVII KODA)**

[...]

on teinud järgmise

**KOHTUMÄÄRUSE EELOTSUSETAOTLUSE ESITAMISE KOHTA
taotlusega kohaldada kiirendatud menetlust**

(ELTL artikkel 267 ja Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 105)

kohtuasjas [...]

järgmiste poolte vahel:

LEA – LIBERI EDITORI E AUTORI [...],

hageja,

versus

JAMENDO SA [...], asukoht [Luxembourg] [...],

kostja

VAIDLUSE ESE

- 1 LEA on autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon ehk üks nendest isikutest, kellel on õigus vahendada autori õigusi Itaalias 1941. aasta seaduse nr 633 autoriõiguse kohta (Legge sul diritto d'autore n. 633 del 1941; edaspidi ka „autoriõiguse seadus“) artikli 180 alusel, ning ta tegutseb seega esindajana, kes korraldab oma liikmete autoriõiguste edendamist, kusjuures tema ülesanne on koguda ka vastavat tulu. LEA teostab ainuõiguslikult, otse ja esinduslepingute kohaselt, mis on sõlmitud sõltumatute esindamise üksuste ja kollektiivse esindamise organisatsioonidega, kes võivad olla ka väljastpoolt Euroopa Liitu, umbes 39 000 autori ja kirjastaja autoriõigusi, kusjuures nende hulgas on üle 22 000 itaallase. Mis puudutab käesolevat menetlust, siis saadud volituse alla kuulub ka kõikide nende tasude kogumine ja sissekasseerimine, mis tulenevad meeleolu- või taustamuusika nn „in store“ raadio kaudu kaubandusruumides levitamiseks sõlmitud litsentsidest.
- 2 JAMENDO on Luksemburgi õiguse alusel asutatud autoriõiguste sõltumatu esindamise üksus, kes tegutseb Itaalias alates 2004. aastast ning kes soovib viia kokku artiste ja muusikaarmastajaid kogu maailmast eesmärgiga luua sõltumatu muusika rahvusvaheline kogukond. Jamendo Music tagab juurdepääsu mahukale kataloogile, kus on üle 700 000 muusikapala, mida jagavad üle 45 000 artisti rohkem kui 150 maailma riigist. Neid muusikapalu saab alla laadida ja tasuta kuulata isiklikuks kasutamiseks Jamendo saidilt vastavalt kohaldatavate litsentside tingimustele ja üks osa digitaalsest muusikakataloogist tehakse kättesaadavaks ka ärilistel eesmärkidel, kui õiguste omajad on niisuguse kasutamise lubanud.
- 3 LEA on esitanud siinsele kohtule hagi esialgse õiguskaitse korras (*ante causam*) JAMENDO rikkumise lõpetamise nõudega, tuginedes sellele, et vastaspoole autoriõiguste vahendamise tegevus Itaalias on õigusvastane,
 - sest JAMENDO ei ole kantud nende organisatsioonide loetellu, kellel on õigus autoriõigusi Itaalias vahendada;
 - sest tema puhul ei ole täidetud konkreetsed nõuded, mis on sätestatud seadusandlikus dekreedis nr 35/2017 (millega on võetud üle direktiiv 2014/26/EL autoriõiguste kollektiivse teostamise kohta);

- sest JAMENDO ei esitanud telekommunikatsiooniministeeriumile vajalikku eelteadet selle kohta, et ta hakkab tegutsema, nagu on nähtud ette eespool viidatud seadusandliku dekreeedi 35/2017 artiklis 8.

LEA nõuab seega selle äritegevuse lõpetamist, millega JAMENDO Itaalias tegeleb, talle tema rikkumise eest karistuse määramist summas 20 000 eurot/päevas ning tegevuse keelamise kohtumääruse avaldamist riigi kolmes peamises päevalehes.

- 4 JAMENDO esitas oma vastuse esialgse õiguskaitse kohaldamise menetluses, tuginedes Itaalia õigusnormide tõlgendusele, mis on kooskõlas direktiivis 2014/26/EL sätestatuga ning mille kohaselt võib muusikateoste autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja vabalt usaldada oma autoriõiguste eest hoolitsemise kollektiivse esindamise organisatsioonile või sõltumatule esindamise üksusele. Direktiivis on autoriõiguste teostamise alal tegutsemise õigusega isikutena nimetatud kaht eri isikute kategooriat ning antud nende määratlused:

- „**kollektiivse esindamise organisatsioon**“ – organisatsioon, mis on seadusest, määramisest, litsentsist või muust lepingulisest kokkuleppest tulenevalt volitatud teostama autoriõigust või autoriõigusega kaasnevaid õigusi rohkem kui ühe õiguste omaja nimel õiguste omajate kollektiivse kasu huvides, see on organisatsiooni ainus või peamine eesmärk ning organisatsioon vastab ühele või mõlemale järgmistest kriteeriumitest: i) ta on oma liikmete omandis või kontrolli all; ii) ta on korraldatud mittetulunduslikel alustel;

- „**sõltumatu esindamise üksus**“ – organisatsioon, kelle volitused autoriõiguse või autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamiseks rohkem kui ühe õiguste omaja nimel nende õiguste omajate kollektiivse kasu huvides, mis on selle ainus või peamine eesmärk, tulenevad seadusest või määramisest, litsentsist või mis tahes muust lepingulisest korrast, ning: i) ei ole otseselt ega kaudselt, tervikuna ega osaliselt õiguste omajate omandis ega kontrolli all ning ii) mis on korraldatud tulunduslikel alustel.

- 5 JAMENDO kurdab selle üle, et liidu õigusnormide ülevõtmise asemel ei andnud Itaalia seadusandja sõltumatutele esindamise üksustele nõuetekohaselt direktiivis ette nähtud õigusi. Autoriõiguse seaduse artiklis 180 – mille sisu kohaldamist ei ole ülevõtmisdekreediga piiratud – on veel praegugi ainsate isikutena, kes võivad tegelda vahendustegevusega, ette nähtud Società Italiana degli Autori ed Editori (Itaalia autorite ja kirjastajate ühing, edaspidi „SIAE“) ning kollektiivse esindamise organisatsioonid, kuid ei ole kuidagi nimetatud sõltumatuid esindamise üksusi. Riigisiseste õigusnormide kohaselt ei ole sõltumatutel esindamise üksustel seega lubatud tegutseda Itaalias autoriõiguste vahendamise alal ning neile on jäetud ainult üks alternatiiv, st nad on kohustatud sõlmima lepingud SIAEga või igal juhul kollektiivse esindamise organisatsioonidega, kellel on see õigus.

- 6 Teise võimalusena kinnitas JAMENDO, et tema tegevus ei kuulu autoriõiguste kollektiivse teostamise valdkonda, vaid nende otsese teostamise valdkonda, tuginedes seega sellele, mida on märgitud selle direktiivi põhjenduses 16, milles on välistatud võimalus arvata sõltumatute esindamise üksuste määratlusse need kategooriad (näiteks kirjastajad või tootjad), kes litsentsivad ise „individuaalselt“ läbiraägitud lepingute alusel oma õigusi.

VIITED ÕIGUSNORMIDELE

- 7 Direktiivis 2014/26/EL on lähtutud eeldusest, et „[k]onkurentsimoonutusteta siseturul soodustab innovatsiooni ja intellektuaalse loomingu kaitsmine ka uuenduslikesse teenustesse ja toodetesse investeerimist“ (põhjendus 1) ning et „[l]iidus asuvatel kollektiivse esindamise organisatsioonidel peaks olema võimalik kasutada aluslepingutega ette nähtud vabadusi, esindades teistes liikmesriikides elavaid või seal asuvaid õiguste omajaid või andes litsentse teistes liikmesriikides elavatele või seal asuvatele kasutajatele“ (põhjendus 4). Konkreetsemalt on selle direktiivi artikli 5 [lõikes 2] sätestatud, korrates sisuliselt komisjoni 18. mai 2005. aasta soovitus 2005/737/EÜ, mis käsitleb seaduslike sidusmuusikateenuste autoriõiguse ja sellega seotud õiguste ühist piiriülest haldamist (ELT L 276, 21.10.2005), ning laiendades selle sisu kogu autoriõigustega kaitstud teoste sektorile: „Õiguste omajatel on õigus volitada enda valitud kollektiivse esindamise organisatsiooni, et see teostaks õigusi, õiguste kategooriaid või haldaks eri liiki teoseid ja muud nende valitud materjali nende valitud territooriumil, sõltumata kollektiivse esindamise organisatsiooni või õiguste omaja kodakondsusest, elukoha- või asukohaliikmesriigist“.
- 8 Direktiivis on autoriõiguste teostamise alal tegutsemise õigusega isikutena nimetatud kaht eri isikute kategooriat ning esitatud nende määratlused (artiklis 3): kollektiivse esindamise organisatsioon – „organisatsioon, mis on seadusest, määramisest, litsentsist või muust lepingulisest kokkulepppest tulenevalt volitatud teostama autoriõigust või autoriõigusega kaasnevaid õigusi rohkem kui ühe õiguste omaja nimel õiguste omajate kollektiivse kasu huvides, see on organisatsiooni ainus või peamine eesmärk ning organisatsioon vastab ühele või mõlemale järgmistest kriteeriumitest: i) ta on oma liikmete omandis või kontrolli all; ii) ta on korraldatud mittetulunduslikel alustel;“ ning sõltumatu esindamise üksus – „organisatsioon, kelle volitused autoriõiguse või autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamiseks rohkem kui ühe õiguste omaja nimel nende õiguste omajate kollektiivse kasu huvides, mis on selle ainus või peamine eesmärk, tulenevad seadusest või määramisest, litsentsist või mis tahes muust lepingulisest korrast, ning i) ei ole otseselt ega kaudselt, tervikuna ega osaliselt õiguste omajate omandis ega kontrolli all ning ii) mis on korraldatud tulunduslikel alustel“.
- 9 Itaalia õiguskorras reguleerib autoriõigust peamiselt 22. aprilli 1941. aasta seadus nr 633 autoriõiguse ja muude selle kasutamisega kaasnevate õiguste kaitse kohta (GU nr 166, 16.7.1941) hilisemaid muudatusi sisaldavas redaktsioonis.

- 10 15. märtsi 2017. aasta seadusandliku dekreediga nr 35 („ülevõtmisdekreet“) võttis Itaalia valitsus üle Barnier’ direktiivi, jättes siiski sisuliselt muutumatuks autoriõiguse seaduse artikli 180 sisu, mis faktiliselt takistaski põhiliselt Barnier’ direktiivi nõuetekohast kohaldamist Itaalias. Jäi nimelt alles Società Italiana degli Autori ed Editori (SIAE) monopol autoriõiguste vahendamise valdkonnas ning nende õiguste omajatele ei tagatud vabadust valida üksus, kellele oma autoriõigused usaldada. Märkimisväärse ebaselguse tõttu seoses niisuguse ebatäieliku ülevõtmisega ning rikkumismenetluse tõttu, mille Euroopa Komisjon Itaalia vastu algatas, kirjutas Itaalia valitsus 16. oktoobri 2017. aasta dekreetseadusega nr 148 „Kiireloomulised sätted maksu- ja rahandusvaldkonnas“ seaduse nr 633/1941 artikli 180 ümber, laiendades „muudele kollektiivse esindamise organisatsioonidele, keda on nimetatud 15. märtsi 2017. aasta seadusandlikus dekreedis nr 35“ (ja seega mitte sõltumatutele esindamise üksustele), õigust, mis oli esialgu ainult SIAE-l. Seejärel on autoriõiguse seaduse artikli 180 kehtiv redaktsioon järgmine: „[1.] Ainuõigus tegutseda mis tahes viisil vahendajana mis tahes otsese või kaudse sekkumise, vahendamise, volitamise, esindamise ja ka üleandmise vormis, teostades kaitstud teoste etendamise, esitamise, ettekandmise, ringhäälingus edastamise õigusi, sealhulgas õigusi edastada neid teoseid üldsusele satelliidi vahendusel ning mehaanilise ja kinematograafilise reprodutseerimise teel, kuulub eranditult ühingu Società italiana degli autori ed editori (SIAE) ning muudele kollektiivse esindamise organisatsioonidele, keda on nimetatud 15. märtsi 2017. aasta seadusandlikus dekreedis nr 35. [2.] Selle tegevusega tegeldakse: 1) kaitstud teoste kasutamise litsentside ja lubade andmiseks õiguste omajate nimel ja huvides; 2) neist litsentsidest ja lubadest saadava tulu kogumiseks; 3) selle tulu jaotamiseks õiguste omajate vahel. [3.] Società italiana degli autori ed editori (S.I.A.E.) tegutseb selle õigusakti sätete kohaselt ka neis välisriikides, kus tal on mõni esindusorganisatsioon. [4.] See ainupädevus ei piira autori, tema pärijate või õigusjärglaste õigust teostada oma käesoleva seadusega tunnustatud õigusi ise.“

EELOTSUSETAOTLUSE PÕHJENDUSED

- 11 On piisavalt selge, et JAMENDO tegeleb Itaalias autoriõigusega kaitstud teoste vahendamisega. Vastavalt Jamendo dokumendis General Terms of Use sätestatule võib iga artist avaldada ühe või mitu oma muusikateost (kas palad või albumi) Jamendo pakutaval platvormil, luues oma artistikonto ja avaldades oma teosed otse platvormil Jamendo, ning seda klikkimisega funktsioonil „upload your music“. Üleslaadimise hetkel valib iga artist lisaks iga üleslaaditava teose puhul litsentsitüübi Creative Commons, mida ta kavatseb rakendada, otsustades nii iga üksiku teose puhul ära, missugused õigused saavad olla selle platvormi kasutajatel (st isikutel, kes kasutavad teenused, mida Jamendo pakub). Kui tema muusika on portaali juba üles laetud, võib artist lisaks otsustada, kas liituda digiplatvormil ka teenusega Jamendo Licensing, allkirjastades turustuslepingu. Pärast liitumist võib artist lisada teenusesse Jamendo Licensing (käsitsi) ühe või mitu teost ning otsustada, kas osaleda olemasolevates kaubandusprogrammides: „In store Program“ (litsents taustamuusika kasutamiseks kaubandusruumides [...]) ja

„Catalog Program“ (litsents muusika sünkroniseerimiseks audiovisuaalsete sisudega või muudeks multimeediaprojektideks). Turustuslepingu allkirjastamisega tagavad õiguste omajad Jamendole, et nad ei ole liitunud ühegi teise kollektiivse esindamise ühingu ning et neil ei ole mingit lepingulist suhet seda liiki üksustega ega ühegi eraõigusliku äriühinguga (sh eelkõige ringhäälinguorganisatsioonid, turustusplatvormid, tootjad või kaubamärgid), mis takistaks neil kasutada programmi Jamendo Licensing maailmas ja seega otsustada oma autoriõiguste sõltumatu teostamise kasuks. Programmiga Jamendo In-Store lisatakse sertifitseeritud artisti teosed Jamendo loodavatesse *playlist*’idesse – mida praegu on 27 – levitamiseks taustamuusikana kaubandusruumides (*Playlist*’id).

- 12 Tundub seega, et kostja tegevus ei mahu kohe otsese teostamise raamidesse, sest JAMENDO annab enese portaali vastuvõtmiseks litsentse ja all-litsentse, kasseerib sisse tasusid teoste kasutamise kordadelt ning saab sissekasseeritud protsentuaalselt kindlaksmääratud summa; lisaks näib, et lepingud, mille JAMENDO oma registreerinutega sõlmib, ei ole individuaalselt läbi räägitud; valik erinevate liitumisvõimaluste vahel, mille JAMENDO on liitujale eelnevalt ette näinud lepingu ja autoriõiguste esindamise varieerimise erinevate viisidega, ei muuda olematuks asjaolu, et lepingud on standardsed liitumislepingud – mis takistab kvalifitseerimast iga üksikut lepingut lepinguks, mis on individuaalselt läbi räägitud.
- 13 Lisaks kinnitab JAMENDO sõnaselgelt ise, et haldab „tehnoloogilist platvormi (millele pääseb veebiaadressi www.jamendo.com kaudu), mille eesmärk on turustada ja levitada litsentsi alusel maailmas muusikateoseid, millele nende sõltumatutel autoritel/artistidel on autoriõigused”.
- 14 Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et LEA vastab vastupidi õigusnormides esitatud kollektiivse esindamise organisatsiooni määratlusele.
- 15 Teine asjaolu, mille puhul näib, et see on selge ja poolte vahel ei ole selles vaidlust, on asjaolu, et kostjast äriühing JAMENDO ei ole kantud nende autoritasu kogumise (*collecting*) ühingute loetellu, kellel on otsuse nr 396/17/CONS A lisa artikli 5 lõike 1 kohaselt vastav luba. Ta ei saa autoriõiguse seaduse artikli 180 kohaselt lasta ka end sellena registreerida/tunnustada.
- 16 Võib asuda seisukohale, et potentsiaalselt eksisteerib *fumus boni iuris*, esialgne õiguskaitse LEA huvides, sest tegevus, millega Jamendo tegeleb, on absoluutselt võrreldav LEA tegevusega, kusjuures kostja tegutseb tema suhtes otseses konkurentsisuhtes, sest puuduvad seadusega kehtestatud nõuded: tegemist on autoriõiguste vahendamise kollektiivse esindamise vormis.
- 17 Mis puudutab *periculum in mora*’t, viivitust hilinemise korral, siis siinse kohtu väljakujunenud arvamus on, et see eksisteerib *in re ipsa* alati, kui rikutakse intellektuaalomandi õigusi, ning et rikkumise lõpetamise õiguskaitsevahend on

niisugune, et rahuldab suurel määral nii autoriõiguste omajate kui ka üldsuse huve, ühtlasi arvestades märkimisväärset majanduslikku kahju autorikaitsesüsteemile – kahju, mida põlistatakse teoste levitamisega õigusi rikkudes või tegutsedes nii, et rikutakse valdkonda reguleerivad konkreetseid õigusnorme.

- 18 Sellega seoses näib otsustava tähtsusega eelotsuse küsimus ühenduse kohtule, mille äriühing JAMENDO on sõnastanud: nimelt on kehtivate Itaalia õigusaktidega jäetud sõltumatud esindamise üksused välja nende isikute hulgast, kellel on õigus tegutseda „*mis tahes viisil vahendajana mis tahes otsese või kaudse sekkumise, vahendamise, volitamise, esindamise ja ka võõrandamise vormis, teostades kaitstud teoste etendamise, esitamise, ettekandmise, ringhäälingus edastamise õigusi, sealhulgas õigusi edastada neid teoseid üldsusele satelliidi vahendusel ning mehaanilise ja kinematograafilise reprodutseerimise teel*“.

EELOTSUSETAOTLUSE ESITANUD KOHTU ARVAMUS

- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et küsimus on põhjendatud. Kuigi on õige – nagu väidab LEA –, et direktiivi kui õigusakti võib riigisisisesse õiguskorda üle võtta paindlikult, on samas õige ka see, et eksisteerib direktiivi adekvaatse ja täieliku ülevõtmise põhimõte, sest Euroopa Liidu eesmärkidele omast ühtlustavat mõju peab avaldama liidu seadusandja ette kindlaks määratud süsteem tervikuna. Liidu direktiivi ainult osaline või ebatäielik või siis ebaloogiline ülevõtmine kujutab Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt endast liidu õiguse rikkumist.
- 20 Liikmesriigi seadusandja kohuseks oli seega seoses selle ülevõtmisega tagada, et (direktiivi põhjendus 7) „*liikmesriikide seadused, millega reguleeritakse autoriõiguse teostamist ja muusikateoste internetis kasutamise õiguste multiterritoriaalset litsentsimist, oleksid kooskõlastatud, et kogu liidus oleksid võrdväärsed tagatised. Seetõttu peaks direktiivi õiguslikuks aluseks olema ELi toimimise lepingu artikli 50 lõige 1*“. Eelotsusetaotluse esitanud kohtule tundub ka ilmne, et puuduvad õigusnormid sõltumatutele esindamise üksustele antud volituste ja õiguste riigisiseses õiguslikus regulatsioonis või nende väljajätmine nende isikute hulgast, kellel on õigus autoriõigusi vahendada, kujutab – olukorras, kus liikmesriigi seadusandjal on ülevõtmisel küll kaalutlusruum – endast tema valikut, mida ei saa aktsepteerida, sest see tekitab samaväärsete majandustegevustega tegelemise tõkke riigi territooriumi piires niisugustele Euroopa Liidu õiguse alusel asutatud isikutele nagu JAMENDO, kes on asutatud teistsuguses, sõltumatu esindamise üksuse vormis. Niisugune vastuolu on täheldatav ka Itaalia ülevõtmisnormides, sest esiteks on ülevõtmisdekreedis artiklis 4 sätestatud, et „*[õ]iguste omajad võivad usaldada oma õiguste, vastavate õiguste kategooriate või teoseliikide ja muu kaitstud materjali haldamise vabalt valitud kollektiivse esindamise organisatsioonile või sõltumatule esindamise üksusele territooriumidel, mille nad ise kindlaks määravad, olenemata Euroopa*

Liidu liikmesriigist, mille kodakondsus/riikkondsus kollektiivse esindamise organisatsioonis, sõltumatul esindamise üksusel või õiguste omajal on või kus on tema elu- või asukoht“, rõhutades seega, [et] õiguste omajad võivad usaldada õiguste teostamise ühtemoodi ükskõik missuguse Euroopa Liidu liikmesriigi kollektiivse esindamise organisatsioonile või sõltumatule esindamise üksusele, samas kui teisalt on samas õigusaktis sätestatud, et seda siis, „*kui 22. aprilli 1941. aasta seaduse nr 633 artikkel 180 ei näe seoses autoriõiguste vahendamise tegevusega ette teisiti*“, selles artiklis on seda tegevust Itaalia territooriumil aga piiratud ainult SIAE ja kollektiivse esindamise organisatsioonidega. Sisuliselt on Itaalia seadusandja, kes on küll täielikult üle võtnud selle direktiivi mõtte, kehtestanud erandi vormis piirangu, mis on ebaloogiline ja direktiivi põhimõtetega vastuolus.

- 21 Itaalia õigusnormid, mis on sätestatud ülevõtmisdekreedis artikli 4 lõikes 2 ning autoriõiguse seaduse artikli 180 praegu kehtivas, direktiiviga vastavusse viimiseks muudetud sõnastuses, jätavad sõltumatud esindamise üksused Itaalias tegutsemise võimalusest ilma, sundides neid seega sõlmima esinduslepinguid SIAE ja teiste kollektiivse esindamise organisatsioonidega, piiramata samal ajal õiguste omajate võimalust oma õigusi vahetult ise teostada.
- 22 Kuna direktiiv tunnustab sõltumatuid esindamise üksusi isikutena, kes tegutsevad autoriõiguste teostamise ja vahendamise alal õiguspäraselt, peaks liidu õiguskorrale omasest konkurentsivõimalikust vaatenurgast seega olema nõutav, et nende tegevuse igasugusel territoriaalsel piiramil oleks konkreetne põhjendus, mis on seotud mõne liidu õiguses sõnaselgelt ette nähtud olukorraga. Pealegi on teada, et mitmes Euroopa Liidu liikmesriigis on autoriõiguste vahendamiseks õigusnormides ette nähtud ainuõigused peaaegu kadunud ning kollektiivse esindamise organisatsioonide kõrval lubatakse tegutseda ka sõltumatutel esindamise üksustel, sealhulgas neil, mis on asutatud teistes liikmesriikides.
- 23 Nagu kollektiivse esindamise organisatsioonid, on ka sõltumatud esindamise üksused organisatsioonid, kes on rohkem kui ühe õiguste omaja nimel nende õiguste omajate kollektiivse kasu huvides volitatud autoriõigusi teostama; isegi kui selliste isikute struktuurilised ja funktsionaalsed erinevused võivad olla nende seesmise toimimise ja kontrollimise reguleerimisel olulised, ei paista need olevat *prima facie* asjakohased, et piirata nende vahendustegevust, mis on struktuuriliselt samasugune, kuna see seisneb volituste hankimises ja litsentside andmises ning igal juhul tuleb sellega tegeleda õiguste omajate huvides.
- 24 Enamikus direktiivi sätetes on õiguste kollektiivse esindamise alast tegevust käsitletud tervikuna, nii autoritelt volituste saamise kui ka kasutajatele litsentside andmise aspektist, nii et sõltumatu esindamise üksuse tegutsemisõigus võiks tuleneda ka direktiivi põhjendusest 15 kui õigus, mis kaasneb autoriõiguste omajate õigusega volitada vabalt ka selliseid isikuid („*Õiguste omajad peaksid saama usaldada oma õiguste esindaja kaudu teostamise sõltumatutele esindamise üksustele*“), mis on kooskõlas direktiivi konkurentsivõimaliku suunitlusega.

- 25 *Fumus cautelare* sõltub seega märkimisväärselt niisuguse riigisisese õigusnormi kohaldamisest, mis väljendab põhimõtet, mis võib olla vastuolus ülevõetud liidu õigusnormidega.
- 26 Tõstatatud küsimus tundub ilmselgelt kuuluvat Euroopa Liidu õigusnormides käsitletavasse valdkonda, nii sellepärast, et terve liikmesriigi turg, praegusel juhul Itaalia oma, on kindlasti ühisturu oluline osa, kui ka sellepärast, et vaidluse pooled on LEA ja autoritasu kogumise (*collecting*) ühing, kes tegutseb õiguspäraselt teistes liidu liikmesriikides, ning vaidlus puudutab autoriõiguste teostamise ja vahendamise teenuseid, mida osutatakse nii Itaalia kui ka välisautoritele.
- 27 Kui küsimus peaks olema põhjendatud, tuleks kohtuasi lahendada, kohaldades ülevõtmisdekreedid artikli 4 lõiget 2, mis annab õiguste omajatele võimaluse usaldada nende õiguste teostamine oma valikul kas kollektiivse esindamise organisatsioonile või sõltumatule esindamise üksusele, sõltumata selle asutamise- või asukohaliikmesriigist, ning võtmata arvesse tuginemist autoriõiguse seaduse artiklile 180 ja ainuõigusele, mille see säte SIAE-le ning teistele kollektiivse esindamise organisatsioonidele jätab, niisiis lahendada kohtuasi, kohaldades direktiiviga kooskõlas olevat Itaalia õigusnormi, mitte vahetult direktiivi ennast.
- 28 See küsimus on käesolevas kohtuasjas asjakohane, sest hageja väidab, et kostja käitumine on ka praegu jätkuvalt õigusvastane, ning tugineb sellele kui eeldusele, mille alusel saab rikkumise lõpetamise ning kahju hüvitamise nõuet ka hilisemale ajale laiendada.
- 29 Seega on vaja hinnata, kas asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse alaste Euroopa õigusnormide (ELTL artiklid 49 ja 56) ning direktiivi 2014/26/EL järgimise tagamiseks on vaja Itaalia õigusnorm kohaldamata jätta, ning selleks tuleb esitada Euroopa Kohtule alljärgnevalt ümbersõnastatud eelotsuse küsimus.
- 30 Küsimus on kiireloomuline Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 tähenduses, sest – nagu märgitud – toimub JAMENDO tegevus raamistikus, mis on ametlikult õigusvastane, ning kui eelotsusetaotlusele antakse negatiivne vastus, kaasneb sellega vajadus võtta kiiresti LEA huvides õiguskaitse abinõud, millega see tegevus keelatakse.

EELOTSUSE KÜSIMUS

„Kas direktiivi 2014/26/EL tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis jätavad autoriõiguste vahendamise või vähemalt kasutajatele litsentside andmise turule pääsemise võimaluse ainult isikutele, keda saab sama direktiivi määratluse kohaselt kvalifitseerida kollektiivse esindamise organisatsioonideks, jättes sellest võimalusest ilma isikud, keda saab kvalifitseerida sõltumatuteks esindamise üksusteks, olenemata sellest, kas nad on asutatud samas riigis või teistes liikmesriikides?“

ESITATUD PÕHJENDUSTEST LÄHTUDES

määratakse, et käesolev kohtumäärus [...] edastatakse otsekohe Euroopa Liidu Kohtu kantseleile võimalikuks menetlemiseks kiirendatud menetluses vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 105.

[...]

Rooma, 5. jaanuar 2022

[...]

TÖÖDOKUMENT